

בפני ועדת הערר לפי חוק הפיקוח על מעונות היום, התשע"ט-2018

ערר מס' 16/22

בעניין:

נגד

מנהל אגף בכיר מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך (הממונה).

החלטה

בפנינו ערר לפי ס' 55 לחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018 (להלן – חוק הפיקוח) על החלטת הממונה מיום 10 ביולי 2022 שלא לאשר העסקת 2 עובדות במעון גן [REDACTED] שבבעלות העוררת, והן: הגב' [REDACTED], הגב' [REDACTED] אשר ביקשה מהממונה את העסקת העובדות. (להלן – העובדות). העוררת הינה "מגישת הבקשה לרישיון".

ביום 20 ביולי 2022 בחנה הוועדה את הערר, ומצאה שיש מקום להחליט על עיכוב ביצוע של החלטת הממונה.

באשר לדחיפות בקבלת החלטה על עיכוב ביצוע. אנחנו מצויים בסוף חודש יולי, כאשר המעונות נערכים לפתיחת שנת הלימודים הבאה ולגיוס צוות. מעונות היום עושים מאמצים שלא להשאיר תקן פנוי ללא שיבוץ, ולכן ערר ללא מענה משמעו – חשש ממשי שהעורר, כמעט תמיד עוררת, ימצא את עצמו ללא אפשרות לחזור למקום עבודה אם יתקבל הערר.

רקע וטענות הערר

החלטת הממונה התקבלה נוכח תיק חקירה הקיים לכל אחת מהעובדות בשל אירוע מיום 28 בנובמבר 2021 בחשד להזנחת קטין או מי שאינו מסוגל לדאוג לצורכי חייו – סעיף 362(ג) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – האירוע).

טענות הערר – בערר נטען, כי תיק החקירה נפתח בגין תלונה שהוגשה למשטרה כנגד העובדות ע"י הורים לפעוט במעון שנשדף ע"י פעוט אחר. זהו אירוע "נורמטיבי" שקורה לעתים בין פעוטות. עוד לפי הערר, התאפשר להורי הפעוטות לצפות באירוע כפי שהוקלט במצלמות האבטחה המותקנות בגן, שתיעדו כך לפי הטענה גם פעולה תקינה של צוות הגן, שעשה כל שביכולתו לעצור את האירוע ובמהירות רבה.

עוד מפרט הערר על אודות העובדות, כי מדובר בעובדות טובות, אהובות ע"י ההורים והילדים.

ראוי להדגיש, כי בעוד שהתקבלה החלטה כלפי העובדות שנגדן הוגשה התלונה, הממונה לא קיבל כל החלטה בחקשר האירוע כלפי הגן עצמו או מנהל/בעלת המעון – היא זאת שהגישה את הערר.

עיקרי נימוקי ההחלטה

המקרה מעלה סוגיות רחב רבות הנובעות מייחודו של חוק הפיקוח, המורכבות הכרוכה ביישומו של חוק חדש, וכל זאת תוך כדי שינוי כללי של התייחסות המדינה למעונות היום. הוועדה תאיר רק את המעט הדרוש להחלטה על עיכוב ביצוע בלבד, מבלי להעמיק.

- ס' 15 לחוק הפיקוח מקנה לממונה סמכות רחבה מאוד וחריגה ביחס להעסקת עובדים במעונות יום; ומחייב את הממונה לאשר באופן ממשי העסקת כל עובד, ובמסגרת זאת לאור לא הורשע ולא תלויים ועומדים נגדו הליכים פליליים בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי שיועסק במעונות יום. כדי לסייע לממונה בהפעלת שיקול הדעת, נקבע נוהל בדיקת רישום פלילי לצורך הנפקת רישיון הפעלה למעון יום (להלן – נוהל רישום פלילי).

תחת ההגדרה של "הליכים הפליליים" נכנסת קשת רחבה של הליכים, מפתחת תיק חקירה ועד הליך פלילי המתנהל בבימ"ש. בעוד שהרשעה בדין מניחה בפני הממונה מצג עובדתי חלוט, כתב אישום מציג מצג עובדתי שנטען לאחר חקירה ובדיקה של מערכות אכיפת החוק, ואילו תיק חקירה יציג גם תלונה בשלבי בדיקה וחקירה שונים שאיננו יכולים להבחין ביניהם. במימוש הסמכות אין ספק שיש מקום להבחין בין מקרה בו מדובר בהרשעה לעומת "הליכים פליליים" בחשד לביצוע עבירה כאמור. המשמעות היא ששיקול הדעת וההליכים לקבלת החלטה אשר מצופה מהממונה להפעיל ולקיים קודם לקבלת החלטה שונים כאשר בסיס החלטה הוא הרשעה קיימת, כתב אישום או תלונה במשטרה, אלא שנוהל רישום פלילי אינו מבחין בין המקרים.

- הממונה נסמך, כך לפי סעיף 3 בהחלטתו, על חזקה לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א' לנוהל הרישום הפלילי, אפילו הנחשד בה לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה. עוד עולה מסעיף 3 בהחלטת הממונה, כי על המבקש את ההעסקה, גם אם הוא רק חשוד, מוטל הנטל להפריך את החזקה כאמור.
- לא נעלם מעיני הוועדה כי מדובר בתיק חקירה בחשד לביצוע עבירה המצויה בחלק א' לנוהל רישום פלילי. אלא שהנוהל כאמור אינו מבחין בין מקרה בו מדובר בהרשעה חלוטה לבין מקרה בו רק הוגשה תלונה במשטרה.
- ממועד האירוע שנחשד כעבירה ועד להחלטת הממונה עברו כ-8 חודשים. עם זאת, לא הוצג ע"י הממונה פירוט או מידע אודות האירוע עצמו. זאת בעוד שלפי הנטען בערר מופעלות במעון מצלמות אבטחה, והצילומים מהאירוע אף הוצגו למתלוננים.
- בעוד שהתקבלה החלטה כלפי העובדות שנגדן הוגשה התלונה, הממונה לא העלה כל טענה בהקשר האירוע כלפי הגן עצמו או מנהלת/בעלת המעון, בו לפי הטענה התרחש אותו אירוע של הזנחה בגינו קיים תיק חקירה לעובדות.

החלטה

1. הוועדה מחליטה על עיכוב ביצוע להחלטת הממונה עד לקבלת החלטה אחרת. עד לקבלת החלטה אחרת, לא תמנע העסקת העוררות בשל הרישום הפלילי הקיים להן לפי תדפיס מידע פלילי מיום 28 ביוני 2022 אשר הונח בפני הוועדה.
2. התיק יובא לדין בפני הוועדה ככל הניתן עד ליום 31 במרץ 2023.

ניתנה היום, י"ד אב תשפ"ב, 11 באוגוסט 2022.

גב' דבורה מינץ
חברה

ענת חיים, עו"ד
יו"ר

אברהם שגיא-שורץ, פרופ'
חבר